

כל המשפחה מחוברת סביב הזרף של אבא

מסרים מהדף היומי / פרשת ויקהל תשפ"ה / גליון מס' 149

עיצוב ייחודי
להדפסה חסכונית
מומלץ להדפיס
ולחלק בעבודה ובקהילה

לע"נ 'אבא של הדף'
רבי יהודה מאיר שפירא
ב"ד יעקב שמשון מלובלין זי"א
אשר נפטר ללא זש"ק

סעודה שלישית

השבוע למדנו בגמ':

דף צב:

"בא מלאך וסטרו על פיו"

בגמרא השבוע מתואר: כשנכנס נדצר הרשע רואה את חנניה מישאל ועזריה יוצאים מכבשן האש נוכח בגדלות אלוקי ישראל ומתחיל לשבח, "עד שביקש לגנות כל שירות ותשבחות שאמר דוד בספר תהילים". בא מלאך וסטרו על פיו, והוא השתק.

על מה סטירה? על ההודאה?? - תמהו גדולי המוסר, והשיבו: הסטירה לא הייתה אלא מבחן, דוד המלך הודה גם כשנרדף וסבל, האם גם אותו רשע ישבח ויודה אחר הסטירה? כצפוי הוא נכשל, והשתק.

ללמדנו: יהודי מודה לה' גם כשלא הכל מלבב, גם בעודו בקושי, כך הוא יהודי!

מצדיקיה של ירושלים היה רבי שלמה יחיאל פרידמן, חייזר היו לכאורה חיי סבל, בילדים לא זכה, קטוע רגל היה. אך רק לכאורה... פניו הפיקו תמיד שמחה וקדושה. "על מה אתה שמח כל כך?" נשאל פעם, והשיב לשואל בפנים משולהבות: "התעמק בברכת המזון ותגלה כמה עלינו להודות, על ארץ חמדה טובה ורחבה, על שהוציאנו מארץ מצרים ומבית עבדים, על הברית שחתם בבשרנו, על תורתו שלמדנו, ועל חיים חן וחסד ואכילת מזון שהוא זן אותנו, ועל הכל" גבר קולו "הכל-הכל, ה' אלוקינו אנחנו מודים לך ומברכים אותך, כל כך הרבה טוב!"

איך זה קשור אלינו?

יהודי, גם בתוך הקושי, כך למשל גם במעמקי שבי אכזרי, תמיד הוא מודה. בדרך אמונה הוא בוחר, ובדרך אמונה גם שב.

יום שבת

השבוע למדנו בגמ':

דף צב.

"כל אדם שאין בו דעה אסור לרחם עליו"

מאמר זה מופיע בגמרא השבוע, ומעורר תמיהה, וכי יש לך אדם הזקוק לרחמים יותר מחסר הדעה?! בספרו 'בן יהודה' מפרש רבי יוסף חיים, ה'בן איש חי': הגמרא מדברת על אדם שאין בו דעה להכיר טובה, ומי שייטיב עמו עתיד לקבל ממנו רעה, כדרך כפויי טובה, לאדם כזה אסור להיטיב, ואין לרחם עליו.

מגאווה של לוד? היה רבי אליעזר פרלמוטר, בעל ה'אבן משה'. בשכבו על ערש דווי ביקש לקרוא לבני משפחתו, לברכם ולצוותם, והנה, בעודם עומדים לפניו הופיע לפתע שליחו של גביר פלוני שתמך רבות במשפחתם, והזמין את הבן רבי אברהם צבי [מרבני ורשא] לחתונת בנו: "אתה רואה את המצב", החווה הבן לשליח, "הסבר לידידי, שעם כל הרצון הטוב נבצר ממני להשתתף בשמחה". אלא שהאב, החולה האנוש, שמע את הדברים קטע את הדו שיח כשפסק בקולו החלוש: "בני, כפיות טובה היא המידה המגונה ביותר. סע אפוא לחתונה של בן מטיבנו, חשוב יותר שתהיה שם משתהיה כאן!"

איך זה קשור אלינו?

להכיר טובה היא חובה אנושית בסיסית, וכבני אנוש אנו עומדים בחובה זו, בכל מצב.

ליל שבת

השבוע למדנו בגמ':

דף פט:

"שלא יאמרו אין ממש בראשונים"

הגמרא השבוע עוסקת בפרשת עקדת יצחק, ועל פי הכלל ש'אין נא אלא לשון בקשה', היא דורשת את מאמר ה' לאברהם 'קח נא את בנך', שהקב"ה מבקש מאברהם: 'בבקשה ממך, עמוד בניסיון זה, שלא יאמרו שהנסיגות הראשונות אין בהם ממש'.

מה היה מיוחד בניסיון העקדה יותר משאר הנסיגות? רבותינו מפרשים: אברהם אבינו נכון היה לקפוץ לכבשן האש, לנדוד מארצו בציווי הבורא, אך עתה ביקש ממנו הבורא לפעול כנגד טבעו, על 'עמוד החסד' הוטל לשחוט את בנו, ושירת הטבע היא הניסיון הקשה ביותר.

עבודת ה' ברמה הגבוהה ביותר היא דווקא זו שלא מתאימה לנו, שנוגדת את נטייתנו הטבעית.

רבי זאב ברגמן ז"ל, מיקירי שכונת בית וגן, נודע כאיש אגון דעת, 'איסטניס'. עד שבשל תכונתו זו כמעט לא אכל מחוץ לביתו. נקל לשער את הפתעת חבריו כשנודע להם שהוא החל להתנדב לטפל בחולים סיעודיים, על כל המשתמע מכך... "דווקא אתה?" - שאלוהו, והוא השיב בשלווה: "כן, דווקא אני!", והסביר: "בגילי המבוגר לא נותר לי עוד הרבה זמן לצבור זכויות לעולם הנצח, מן הראוי שאתור דווקא אחר כאלו שקיומן קשה עליי במיוחד, כך אקבל עליהם שכר רב יותר..."

איך זה קשור אלינו?

ככה אני! לא מסוגל אחרת! מכירים את זה? אך בדיוק בשביל זה באנו לעולם, להתגבר על הטבע שלנו.